

Tập huấn dành cho nhân viên y tế

KỶ THỊ & PHÂN BIỆT ĐỐI XỬ

*hiểu để cung cấp dịch vụ cho
người có H tốt hơn*

NỘI DUNG

- Kỳ thi và phân biệt đối xử là gì? (25')
- Nhận diện kỳ thi và phân biệt đối xử (20')
- Nguyên nhân và hậu quả? (30')
- Chúng ta nên làm gì? (25')

CÂU CHUYỆN KỶ THỊ TẠI NGHỆ AN

video

THẾ NÀO LÀ KỶ THỊ?

*“Khi bác sĩ biết em nhiễm HIV. **Bác sĩ bảo không mổ nữa. Cho thuốc đi về. Bây giờ em vẫn chịu đau.**”*

– Bệnh nhân nữ, phỏng vấn 3/2016

KỶ THỊ!

PHÂN BIỆT ĐỐI XỬ
HÀNH ĐỘNG đối xử
không công bằng

THÁI ĐỘ không chấp nhận
/CÁI NHÌN tiêu cực với một cá nhân/nhóm

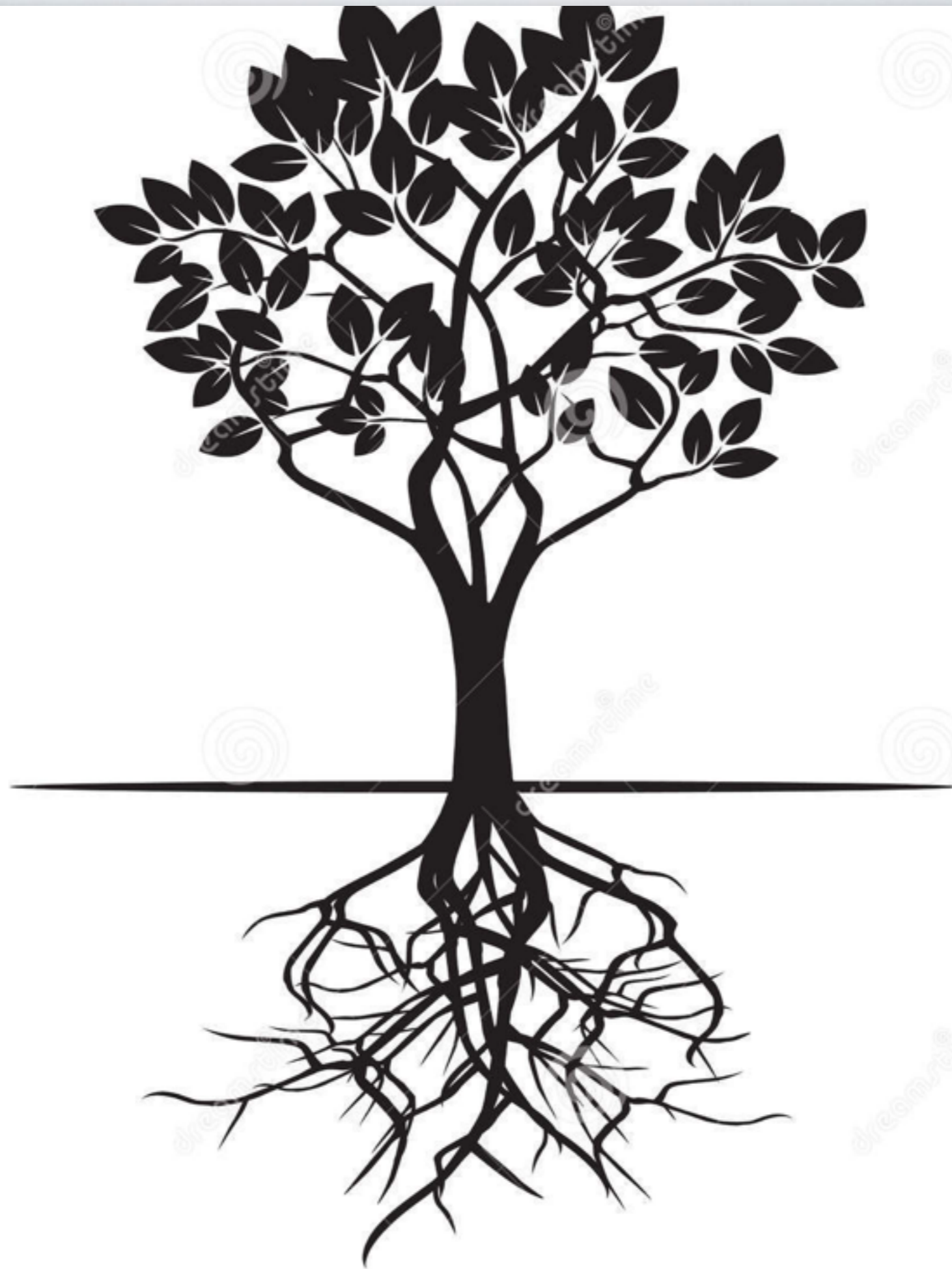

NHẬN DIỆN KỶ THỊ
VÀ PHÂN BIỆT ĐỐI XỬ

BÀI TẬP 1 - NHẬN DIỆN

- Chia 4-6 đội. Mỗi đội 1 bộ thẻ bài.
- Nhận diện **sự kỳ thị** và **phân biệt đối xử** thông qua thẻ bài
- Đội nào nhanh hơn?

NGUYÊN NHÂN?

PHÂN BIỆT ĐỐI XỬ

HÀNH ĐỘNG đối xử
không công bằng

KỶ THỊ

THÁI ĐỘ không chấp nhận
/CÁI NHÌN tiêu cực với một cá nhân/nhóm

NGUYÊN NHÂN???

NGUYÊN NHÂN

- Thiếu kiến thức, hiểu sai
- Sợ hãi về bệnh tật, cái chết
- Đánh giá đạo đức
- Thiếu nhận thức về kỳ thị

Ghê!

THỂ CHẤT -
dị tật, bệnh
nguy hiểm

Đáng khinh!

ĐẠO ĐỨC -
hành vi được coi là
phi đạo đức

Kỳ thị kép

Tôi thấy
mặc cảm!

TỰ KỶ THỊ - tự
coi thường, miệt
thị bản thân

Người bệnh mắc cảm hoặc tự kỳ thị phản ánh
thực tế họ **bị kỳ thị**

ẢNH HƯỞNG

PHÂN BIỆT ĐỐI XỬ

HÀNH ĐỘNG đối xử
không công bằng

KỶ THỊ

THÁI ĐỘ không chấp nhận
/CÁI NHÌN tiêu cực với một cá nhân/nhóm

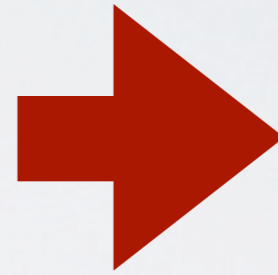
NGUYÊN NHÂN???

ẢNH HƯỞNG

- Công việc tiếp cận khó khăn do bệnh nhân không hợp tác và dấu hiệu thông tin
- Việc tiếp cận nguy hiểm do bệnh nhân có phản ứng tiêu cực
- Bệnh nhân **KHÔNG** xét nghiệm và điều trị dẫn đến việc lây lan trong cộng đồng

CHÚNG TA NÊN LÀM GÌ?

Video

BÀI TẬP 2 - HÀNH ĐỘNG

- Chia 4 đội. Mỗi đội 1 tập giấy màu
- Liệt kê:
  - Đội 1&3: **Lời nói** không gây kỳ thị (xanh)
  - Đội 2&4: **Hành động** không gây kỳ thị (vàng)
- Đội nào liệt kê đúng nhiều hơn?

ÁP DỤNG TRONG CÔNG TÁC
TIẾP CẬN HÀNG NGÀY

CHÚNG TA NÓI THẾ NÀO?

- Chào hỏi thân thiện
- Tránh những từ ngữ khiến bệnh nhân mặc cảm
- Tránh dự đoán bi quan
- ĐẢM BẢO TÍNH BẢO MẬT

CHÚNG TA CẦN LÀM GÌ?

- **GIỮ KÍN THÔNG TIN, TẾ NHỊ**
- Ân cần, tôn trọng khách hàng
- Cử chỉ tích cực - cười, gật đầu, nhìn vào mắt khi nói chuyện
- Chân thành, trung thực, thân thiện và tin tưởng
- Sẵn sàng hỗ trợ nhóm đích tiếp cận, sử dụng dịch vụ HIV
- Đưa ra các thông điệp rõ ràng

“Chúng ta đều mang nặng thành kiến - với người giàu hay nghèo, người thông minh hay kẻ khờ dại, người gầy hay người béo. Phát triển thành kiến là xu hướng tự nhiên. Vượt lên thành kiến mới đáng khâm phục.”

–Tác giả khuyết danh

Tài liệu tham khảo:

Tìm hiểu và giảm kỳ thị liên quan đến nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới và HIV: Bộ công cụ hành động 2010, Viện Nghiên cứu Phát triển Xã hội

EngenderHealth, *Reducing Stigma and Discrimination Related to HIV and AIDS, Training for Health Care Workers*, 2004

Ross Kidd & Sue Clay, *Understanding and Challenging HIV Stigma, Toolkit for Action*, 2003

Naira Khan, *Guidelines for reducing stigma and discrimination and enhancing care and support for people living with HIV and AIDS*, SANASO, 2005

Khuat Thi Hai Oanh et al, *Improving Hospital-based Quality of Care in Vietnam by Reducing HIV-related Stigma and Discrimination*, Institute for Social Development Studies International Center for Research on Women Horizons Program, 2008

LEP, *Guidelines to reduce stigma*, 2011

Dara Carr & Laura Nyblade, *Taking action against HIV stigma and discrimination - Guidance document and supporting resources*, DFID, 2007